

Socialtjänst- och arbetsmarknadsförvaltningen

Hemlöshetsjouren Slutrapport

Ort och datum
Stockholm 2010-11-19

Maj-Stina Samuelsson
Beställare/
Styrgruppens ordförande

Ort och datum
Stockholm 2010-11-19

Lena Svärd
Projektledare

Innehåll

SAMMANFATTNING.....	3
1. BAKGRUND.....	4
1.1 Projektbeskrivning och milstolpar	5
2. Mål	6
2.1 Effektmål	6
2.2 Projekt mål.....	6
3. UTVÄRDERING	6
4. ARBETSSÄTT	7
4.1 Arbetsmetod	7
4.2 Arbetsmodell	7
5. PROJEKT BUDGET	9
5.1 Kostnader	9
6.1 Effektmål	10
6.2 Projekt mål.....	12
6.3 Sammanfattning av resultaten	15
7. ÖVRIGT	15
Bilaga 1. Utvärdering Lunds Universitet	19
Bilaga 2 Enkäter 3 st.....	23
Bilaga 3. Tak över huvudet - garantin (TÖG).....	26

SAMMANFATTNING

Projektmedel beviljades av Socialstyrelsen med 4,4 mkr under 2 år till en Hemlöshetsjour, som startade den 1 oktober 2008. Målet var att minska antalet personer som sökte akut nattlogi på härbärge till förmån för mer varaktiga och långsiktiga boendebalternativ för dessa personer. Det fanns förhoppningar om att projektet skulle kunna visa på goda resultat, eftersom flera tidigare projekt pekade mot detta. Hemlöshetsjouren skulle hitta fungerande metoder för arbetet med att ta emot och länka de hemlösa personerna som sökte nattlogi.

Ett av effektmålen var att minska antalet personer som söker akut nattlogi med 50 %, vilket var uppnått redan efter fyra månader. Under projektets slutperiod, sommaren 2010, var minskningen nere i hela 70 %. Hemlöshetsjouren arbetssätt har varit att på kvällstid göra tillhörighetsutredningar och biståndsbedömningar på alla personer som sökte akut logi. Hemlöshetsjouren har haft delegation från stadsdelsförvaltningarna (sdf) och Enheten för hemlösa (EfH) och därmed haft tillgång till varje sökandes journal i Paraplysystemet och kunnat ta del av de planeringar och beslut som funnits. Uppföljningar och länkning till ordinarie socialtjänst har skett på dagtid, första vardagen efter ansökan om akut logi.

Ett annat effektmål var att arbetsplaner skulle finnas för alla personer som sökt akut logi. Hemlöshetsjourens personal har därför läst journaler i efterhand och konstaterat att det saknats arbetsplaner i många ärenden. Förklaringen till detta är ofta att personerna inte vill ha kontakt eller av andra skäl inte kommer fram till sin stadsdel och därför är det inte möjligt att upprätta en arbetsplan.

Hemlöshetsjouren har uppmärksammat en växande grupp unga vuxna som sökt akut logi och utifrån de kunskaperna och erfarenheterna har Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden (SAN) beviljats projektmedel från staden för att arbeta med denna grupp i ett tvåårigt projekt med start i februari 2010. En annan grupp som också uppmärksammas, är en stor grupp pensionärer och äldre som sökt akut logi på härbärge. SAN har även sökt projektmedel för att arbeta med den gruppen..

Ett problem som Hemlöshetsjouren uppmärksammat är att många personer som sökt akut logi, inte varit aktuella på någon vuxengrupp utan endast varit aktuella för ekonomiskt bistånd. På de flesta sdf får inte handläggarna på dessa grupper boka logi på härbärgen, varför dessa personer blivit föremål för Hemlöshetsjourens biståndsbedömning längre tid än nödvändigt.

Socialsekreterarna som arbetar med ekonomiskt bistånd kan i de flesta fall inte remittera till vuxengrupp om inte den sökande är motiverad till detta.

Tak över huvudet garantin (TÖG) infördes i Stockholms stad 1999. Det blev ett beslut som fick många konsekvenser och det har funnits olika åsikter kring garantin, framförallt skrev sdf och Efh många avslag på logi med oklara motiveringar. Eftersom det var av vikt att garantin tydliggjordes, lyfte Hemlöshetsjouren frågan till juridiska enheten på Stadsledningskontoret och i december 2009 skickades ett PM ut med detta förtydligande. Avslag kan prövas om motivering finns och det föregåtts av samverkan mellan Hemlöshetsjouren och sdf/Efh och att tydlig information lämnats till den sökande.

1. BAKGRUND

Stockholms stad beslutade 1999 att införa en Tak-över-huvudet-garantin (TÖG).

Efter införandet av TÖG visade det sig att allt fler hemlösa kom till härbärgen/akutboenden på s.k. direktintag (utan biståndsbeslut från socialtjänsten). Detta innebar att färre personer hade arbetsplaner alternativt att det var svårt att få till stånd en planering eftersom personerna hann lämna härbärgets utan att få kontakt med socialtjänsten och det stöd de hade rätt till.

På grund av att staden ger hemlösa möjligheter att få nattlogi på direktintag har uppföljningen av dessa fungerat olika beroende på härbärgenas resurser, öppettider och förmåga till kommunikation med handläggarna på sdf och Efh. Risken är stor att hemlösa som inte själva tar kontakt med socialtjänsten, blir kvar på härbärge utan att få möjlighet till mer varaktiga boenden och eventuell missbruksbehandling eller psykiatrisk vård.

För att komma tillrätta med ovanstående har Socialtjänstförvaltningen bedrivit två TÖG-projekt under perioden 2004-04-15 -2004-09-15 och 2005-08-01-2006-09-30. Syftet med projekten var i första hand att arbeta fram metoder och en övergripande modell för arbetet med direktintagen på samtliga härbärgen samt att hitta sätt att lotsa långliggande härbärgesgäster till annan insats. TÖG-projekten resulterade i att ett Härbärgsteam inrättades i permanent form i samverkan med stadens Uppsökarenhet för vuxna, Socialjouren, som tillhör Socialtjänst och arbetsmarknadsförvaltningen (SAF) och S:t Görans mobila team för hemlösa (som är uppsökande verksamhet och tillhör norra Stockholms psykiatri), för att arbeta med långliggarna på härbärgena. Stadens och landstingets samverkan kring dessa personer visade sig ge mycket goda resultat.

Socialtjänstförvaltningen utvecklade under de två TÖG-projekten många bra metoder och fick nya erfarenheter som har kunnat tas tillvara i det fortsatta arbetet med hemlösa på härbärge. Dock saknades fortfarande en god samordning av

resurserna och fördelningen av platser, för att de hemlösa garanterades det stöd och hjälp de hade rätt till. Slutsatserna från det senaste TÖG-projektet visade att en samlad organisation, i form av en TÖG-jour/hemlöshetsjour, skulle vara ett bra sätt att vidareutveckla TÖG-garantin i Stockholms stad.

Att motarbeta hemlöshet är en prioriterad fråga i Stockholms stad. Av kommunfullmäktiges budget 2008 framgick att hemlöshet ska förebyggas och att olika boenden för hemlösa ska utvecklas. Vidare ska stadens TÖG-garanti fortsätta gälla, d v s Stockholms stads hemlösa som är i behov av nattlogi ska ha rätt till det. Antalet hemlösa (3 231 våren 2006) ska minska. Antalet individuella handlingsplaner för hemlösa inom socialtjänsten ska öka, som en hjälp till den enskilde att komma vidare i sina liv.

Besluts togs våren 2008 att söka projektmedel från Socialstyrelsen för att starta en Hemlöshetsjour.

Ett av huvudsyftena med Hemlöshetsjouren var att säkerställa länkning och uppföljning för alla härbärgesboende som sökte på direktintag, så att individuella handlingsplaner kunde tas fram snabbt. Hemlöshetsjouren skulle även säkerställa den akuta nattvilan och ha en god överblick på platstillgången. Den avgörande skillnaden var att Hemlöshetsjouren skulle biståndsbedöma ansökan om akut logi redan första natten. Detta skulle i sin tur leda till en garanterad uppföljning och överlämning till ordinarie socialtjänst dagen efter för planering av fortsatta samordnade insatser utifrån den hemlöses individuella behov.

1.1 Projektbeskrivning och milstolpar

Projektagare har varit Socialjouren och projektet har finansierat av Socialstyrelsen. Projektetiden var 2008-10-01–2010-09-30.

Projektet har bestått av en projektledare, 4 projektmedarbetare och 1 person tillhörande Härbärgesteamet.

Projektets styrgrupp bestod av projektledaren, verksamhetschefen för Socialjouren, verksamhetschefen för Uppsökarenheten för vuxna, hemlöshetssamordnaren på SAF och utredare från staben på SAF. Styrgruppen har verkat rådgivande och varit beslutande instans för projektmedarbetarna.

Projektets referensgrupp bestod av sex representanter från sdf (en chef/vik chef eller gruppleddare från vuxengrupp och en från ekonomiskt bistånd från tre sdf), chefen för mottagning och försörjningsstöd på Efh och föreståndaren på Frälsningsarméns natthärbärge.

De tre sdf var Södermalm, Enskede/Årsta/Vantör och Hägersten/Liljeholmen, utifrån att de hade flest klienter på direktintag innan projektet startade. Referensgruppen har haft till uppgift att vara rådgivande i projektet och har inte haft någon beslutande funktion.

Följande milstolpar var inplanerade under projektet:

- **Milstolpe 1** – Delrapport, presenteras för styrgrupp i november 2009.
- **Milstolpe 2** – Slutrapport presenteras för styrgrupp i september 2010.
- **Milstolpe 3** – Utvärdering presenteras för styrgrupp hösten 2010.

2. Mål

2.1 Effektmål

- Som en effekt vid projekttidens slut, ska antalet personer som söker akut nattlogi på härbärgen minskat med 50 % till förmån för biståndsbedömda insatser under dagtid.
- För samtliga personer som söker akut nattlogi ska individuella arbetsplaner upprättas inom socialtjänsten, för att få fler hemlösa att komma vidare i sina liv.
- Efter projekttidens slut finns det fungerande metoder för arbetet med att ta emot och länka vidare de personer som söker på direktintag via Hemlöshetsjouren, för ett fortsatt arbete på ett välfungerande sätt.

2.2 Projektmål

- Att säkerställa att alla insatser i form av biståndsbeslut av direktintag utgår ifrån den hemlöses individuella behov.
- Att säkerställa för alla personer som söker akut logi att länkning och uppföljning görs för att individuella handlingsplaner ska upprättas fortast möjligt.
- Att samla statistik om de personer som söker logi genom stadens Tak-över-huvudet-garantin.
- Att genom möten med berörda partner sprida information om målgrupp och de arbetsmetoder som Hemlöshetsjouren utvecklat.

3. UTVÄRDERING

Socialstyrelsen har lagt utvärdering av projekten på Lunds Universitet. Utvärderarna anordnade en två dagars konferens i Stockholm, oktober 2008 och i Lund, maj 2010. Professor Hans Swärd och FD Marie Nordfeldt besökte och gjorde intervjuer med projektet och samverkanspartner under två dagar i oktober 2009. (bilaga 1, delrapport från besöket). Socialstyrelsens avslutande konferens

kommer att anordnas i Stockholm i december 2010. Utvärderingsresultat kommer 2011.

4. ARBETSSÄTT

4.1 Arbetsmetod

Projektet använder sig av två arbetsmetoder; länkningsmodellen och relationsmodellen.

Relationsmodellen innebär att under en längre period skapa en relation med målgruppen för att få till stånd en hållbar kontakt där eventuella hjälpbehov utkristalliseras.

Länkningsmodellen innebär kontakt med de olika individerna i målgruppen och utifrån hjälpbehov länka till rätt hjälpinstans. Den här kontakten sker under en kortare tid. Hjälpinstans kan vara socialtjänst, psykiatri eller beroendevård.

4.2 Arbetsmodell

Hemlöshetsjouren har varit lokaliserad i akutboendet Grimmans lokaler under kvällstid, måndag-fredag 16.30–24.00, lördag-söndag 16.00–24.00.

På kvällstid biståndsbedömdes alla personer, över 20 år, som gick in på direktintag på stadens härbärgen. Biståndsbesluten har skett via personligt besök på Grimman eller på telefon från respektive härbärke. Hemlöshetsjouren har haft tillgång till stadens Paraplysystem, ett eget journalföringssystem, Efhs och Socialjourens journalföringssystem. Alla biståndsbeslut har skickats på mail till den sökandes handläggare på sdf/Efh. Hemlöshetsjouren har även fört manuell statistik vid varje kvällspass som sammanställts månadsvis.

Hemlöshetsjouren har gjort en tillhörighetsutredning av personer med oklar tillhörighet. Personer som tillhört någon kranskommun har hänvisats till kranskommunens socialjour och personer som tillhört annan kommun i landet har hänvisats till Socialjouren i Stockholm.

På dagtid, måndag till fredag 08.00-16.30, har Hemlöshetsjouren varit lokaliserad i Uppsökarenheten för vuxnas lokaler. Under dagtid har uppföljning, planering och länkning av personer som beviljats akut logi, gjorts med handläggare på sdf/Efh. Dokumentation har skett i journalföringssystemet, där statistik tagits ut kontinuerligt.

Möten

Projektgruppen har haft regelbundna möten en gång i veckan, något som varit viktigt för ärendedragning, kommunikation och samarbete i projektet. Projektet har haft fyra planeringsdagar sedan start och löpande APT-möten som

Enhetschefen på socialjouren ansvarat för. Projektet har sedan start haft handledning en gång i månaden med uppehåll under sommaren.

Styrgruppen och referensgruppen har haft möte två gånger per termin.

Projektledaren har deltagit i Härbärgesmöte en gång i månaden för att utbyta aktuell lägesinformation.

Hemlöshetsjouren har samverkat med sdf och Efh i form av informationsmöten och samarbete med handläggare i ärenden. Hemlöshetsjouren har också skickat listor månadsvis på alla personer som gått in på direktintag till respektive chef och kontaktperson på sdf/Efh.

Projektledaren har på nätverksmöten informerat chefer på ekonomiskt bistånd och vuxengrupp. Projektet har också informerat på Maria beroendecentrum och S:t Görans beroendeavdelning BAS. Vid projektstarten besökte Hemlöshetsjouren alla härbärgen, för en presentation av projektet och samtal kring samarbete.

Enkät

Projektet gick ut med en brukarenkät i december 2009 och i september 2010 för att få information om hur brukare uppfattat Hemlöshetsjouren och vilka förbättringsområden som fanns. Det bestämdes att enkätförfrågan skulle ges till alla personer som sökte akut logi på härbärge under en måndag i december och i september. Personal på alla härbärgen lämnade ut och samlade in enkätsvaren.

Sammanlagt har 16 brukare per tillfälle svarat på enkäten (bortfall ca 10). Utifrån dessa brukarenkäter kan avläsas att de som svarat i stort är mycket nöjda med Hemlöshetsjourens tillgänglighet och lokalisering. De svarande är även nöjda med hur de blir bemötta av Hemlöshetsjouren. Det framkommer även att ungefär hälften som svarat vid undersökningen 2010 anser att de har fått hjälp av Hemlöshetsjouren i kontakt med socialtjänst och i andra frågor.

Enkäter skickades till härbärgespersonal våren 2010 (32st svarade). Det framkommer att personalen är mycket nöjd med Hemlöshetsjourens arbete och bemötande. Däremot var de inte lika nöjda med tillgängligheten och ansåg att det ibland var svårt att komma fram på telefon. Efter enkätsvaren angående telefontillgängligheten, sågs telefonrutinerna över och ändrades.

Av de 18 enkäter som gick ut till vuxengrupper på sdf/Efh fick Hemlöshetsjouren 12 svar. Samtliga instämmer helt i att Hemlöshetsjouren på ett bra sätt tar över efter det att sdf/Efh stängt. Det framkommer att handläggarna på sdf/Efh i stort är nöjda med Hemlöshetsjourens arbete och de beslut Hemlöshetsjouren tar. Det som skulle kunna förbättras enligt sdf/Efh är informationen Hemlöshetsjouren skickar. Handläggarna ser gärna mer utförlig information om vad som är gjort eller inte gjort i ett ärende samt tydligare beskrivning i vilket skick klienten är i. (Enkäter se bilaga 1)

Seminarium

Projektet anordnade ett seminarium i april 2010. Inbjudna gäster var samverkanspartner från sdf, Efth, härbärgespersonal, Uppsökarenheten för vuxna och S:t Görans teamet samt andra samverkanspartner inom Socialtjänst- och arbetsmarknadsförvaltningen. Seminariedagen bestod av att Hemlöshetsjouren informerade om projektet, visade aktuell statistik och vad som uppmärksammats under projektets gång. Projektet bjöd in två föreläsare; Claudette Skilving, enhetschef på Efth för att delge sina erfarenheter av arbetet med hemlösa i Stockholm och Marcus Knutagård, forskare inom socialt arbete vid Lunds Universitet, som pratade om ”Brådskanie lägen – när sista utposten blir första ingång”.

Härbärgesteamet

Hösten 2006 startade Stockholm stads Socialtjänstförvaltning och Stockholms läns landsting ett gemensamt härbärgesteam. Detta i syfte att fördjupa arbetet med personer som har beroende - och psykiatrisk problematik, som bor långa tider på härbärgen. Teamet arbetade på uppdrag från sdf och Efth och erbjöd fältförlagt motivations - och stödarbete, missbruksutredningar och psykiatrisk bedömning. Teamet placerade även klienter vid olika boenden eller länkade vidare till olika vård och behandlingsinstanser beroende på uppdragets art. Personal från socialtjänsten låg organisatoriskt under Hemlöshetsjouren från och med 2008-10-01.

Projektledaren för Hemlöshetsjouren deltog i Härbärgesteamets klientgenomgång en gång i veckan, för att få en inblick i pågående ärenden och informera och remittera långliggare på härbärgen från Hemlöshetsjouren till Härbärgesteamet. Härbärgesteamet bestod av tre personer, en socionom anställd av Hemlöshetsjouren och två personer från S:t Görans teamet. Kopplat till teamet fanns även psykiatriker och somatisk läkare på konsultativ basis. Härbärgesteamet lades ner den sista maj 2010. En av orsakerna var på grund av omstrukturering av landstingsresurserna. Härbärgesteamet har skrivit en egen slutrapport från sin verksamhet.

5. PROJEKTBUDET

Projektkostnader kommer att redovisas separat till Socialstyrelsen.

5.1 Kostnader

Anställda

24 månader:

Projektledare	1 000 000
4 socialsekreterare.	4 000 000

1 socialsekreterare Härbärgesteamet 1 000 000

Utbildning, seminarier mm 400 000

Summa: 6 400 000

Finansiering

Socialstyrelsen 4 400 000

Socialtjänstförvaltningen 2 000 000

Summa: 6 400 000

Socialtjänstförvaltningens egeninsats är även lokalkostnader i akutboendet Grimms lokaler och Uppsökarenheten för vuxnas lokaler.

Ekonomisk redovisning skickas separat till Socialstyrelsen

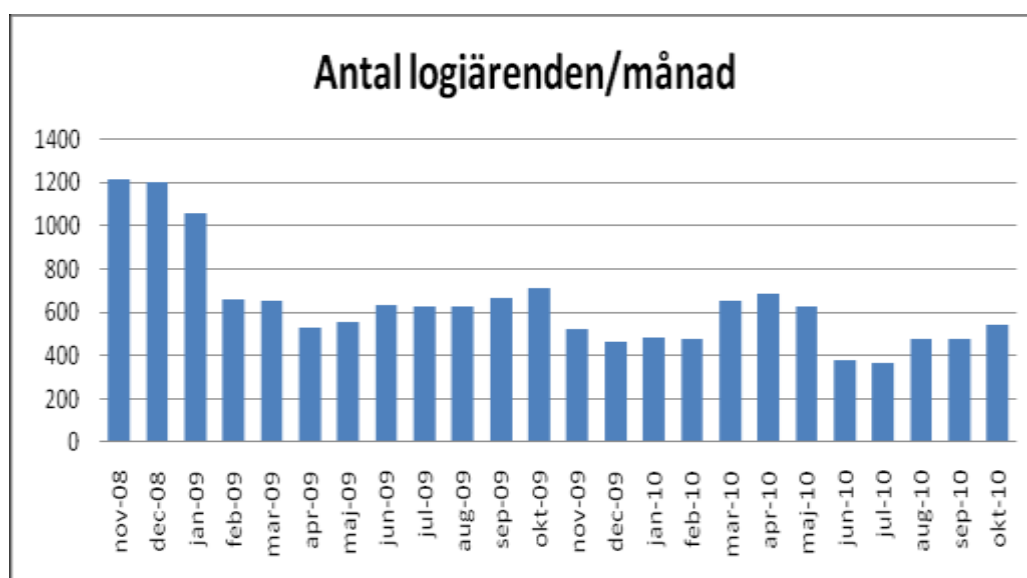
6. RESULTAT

6.1 Effektmål

”Som en effekt vid projekttidens slut, ska antalet personer som söker akut nattlogi på härbärgen minskat med 50 % till förmån för biståndsbedömda insatser under dagtid.”

Resultat:

STATISTIK ÖVER ANTAL LOGIBESLUT NOV.08-OKT.10

Antalet logibeslut var vid projektstarten 1 217, redan efter fyra månader var siffran halverad till 657. Under projekttiden har antalet logibeslut ökat och minskat beroende på månad och årstid, men aldrig överstigit en halvering. Under projektets slutperiod juni-augusti låg antalet logibeslut under den halvering av antalet som redovisades vid starten av Hemlöshetsjouren (minskning med 70 %).

”För samtliga personer som söker akut nattlogi ska individuella arbetsplaner upprättas inom socialtjänsten, för att få fler hemlösa att komma vidare i sina liv.”

Resultat:

Hemlöshetsjouren började i december 2009 att undersöka om det fanns upprättade arbetsplaner för personer som sökt akut logi. Projektet såg snart att det var många som inte hade upprättade arbetsplaner men det fanns ofta löpande planeringar i journalanteckningarna i stadens dokumentationssystem, Paraplyet. Därför har projektet tagit fram statistik på både upprättade arbetsplaner och planeringar i journalanteckningarna men också där planering helt har saknats.

Hemlöshetsjouren har gått igenom totalt 892 ärenden, vilket var samtliga ärenden 2009-12-31. Av dem hade 426 upprättade arbetsplaner, 302 hade planering i journalanteckningarna och 164 ärenden saknade helt dokumenterad planering. Orsak till att det ej fanns en planering enligt genomgång av journalanteckningarna är, (uppställt i flest antal från 1):

1. Personen har ej aktualiserats på sdf/Efh
2. Personen är ej avhörd/avbrutit kontakt med sdf/Efh
3. Personen har ej medverkat i planering, kommer ej på inbokade tider osv.
4. Oklar orsak, går ej att utläsa av journalanteckning, dock fortsatt TÖG
5. Personen överförd till annan kommun/sdf
6. Avliden.
7. Avslag – egen försörjning.
8. Sitter på anstalt.

Noterbart är att på 4:e plats hamnar, ”oklar orsak, går ej att utläsa av journalanteckning – fortsatt TÖG”. Det här är personer som är hemlösa och söker akut logi via Hemlöshetsjouren. De flesta av dem är aktuella på försörjningsstöd, för de tillstår inte missbruk eller annan problematik förutom bostadslöshet. De bokas inte av stadsdel utan hänvisas till att söka boende på egen hand och till TÖG.

”Efter projektidens slut finns det fungerande metoder för arbetet med att ta emot och länka vidare de personer som söker på direktintag via hemlöshetsjouren, för ett fortsatt arbete på ett välfungerande sätt.”

Resultat:

Hemlöshetsjouren har utvecklat välfungerande arbetsmetoder som finns dokumenterade i en metodpärm och som kommer att implementeras i fortsatt arbete med att ta emot och länka vidare personer som söker akut logi.

6.2 Projektmål

"Att säkerställa att alla insatser i form av biståndsbeslut av direktintag utgår ifrån den hemlöses individuella behov."

Resultat:

Hemlöshetsjouren har fattat biståndsbeslut för alla personer som sökt akut logi på härbärge. Beslutet har varit rättssäkert för den hemlöse eftersom alla beslut har föregåtts av en utredning av den aktuella situationen genom samtal med den sökande och genom att läsa den aktuella dokumentationen i stadens dokumentationssystem.

"Att säkerställa för alla personer som söker akut logi att länkning och uppföljning görs för att individuella handlingsplaner ska upprättas fortast möjligt."

Resultat:

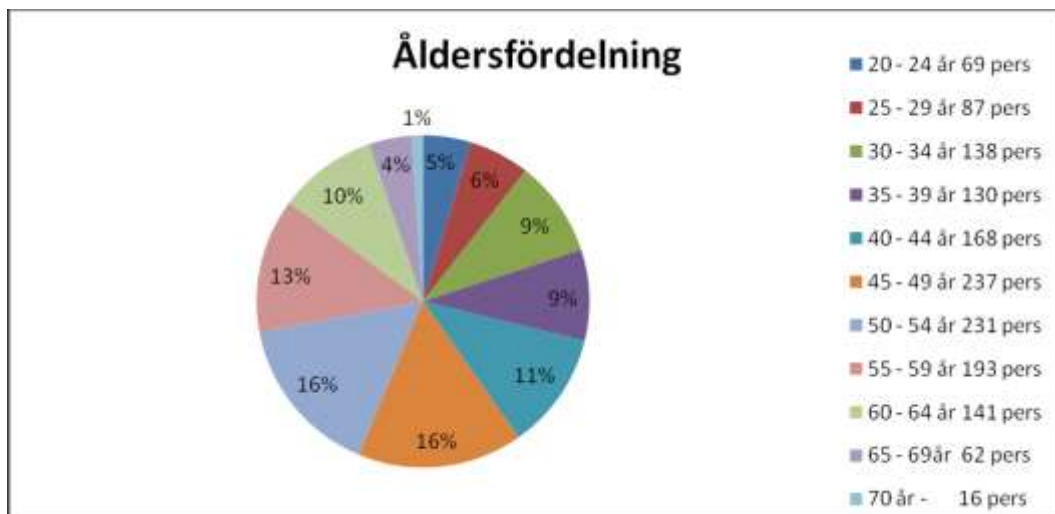
Under dagtid har Hemlöshetsjouren gjort uppföljning av personer som sökt akut logi på kvällen och som bedömts vara i behov av planering eller där det funnits annat som varit oklart i ärendet. Hemlöshetsjouren uppmanade alla personer att ta kontakt med sin sdf eller Efh för en fortsatt planering av sin situation. I vissa fall har Hemlöshetsjouren erbjudit sig att följa med personen till sdf/Efh för att få en planering till stånd.

"Att samla statistik om de personer som söker logi genom stadens tak-över-huvudet-garanti."

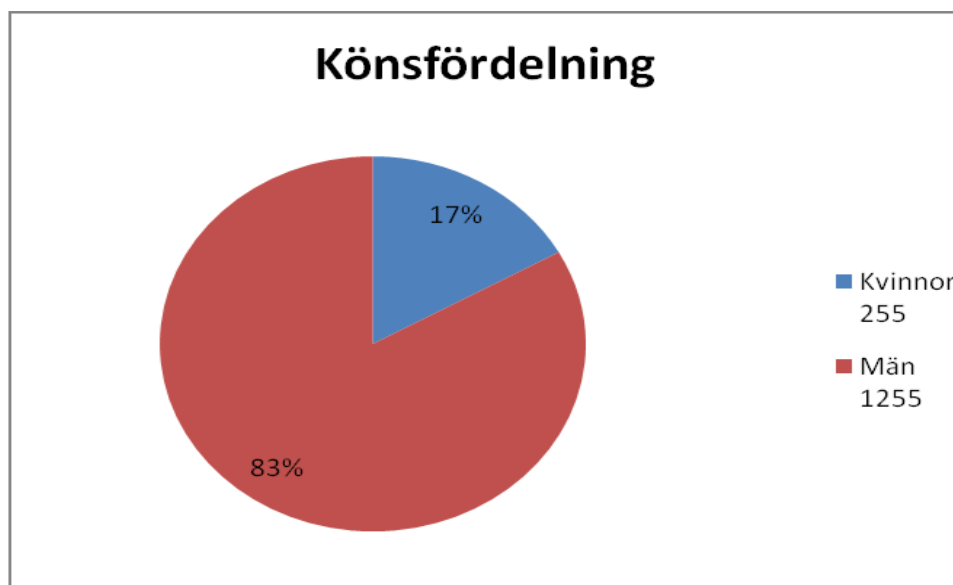
Resultat:

Hemlöshetsjouren har genom löpande dokumentation i journalföringssystemet fört statistik över alla personer som sökt akut logi på härbärge. Statistisk som redovisas är för projektperioden: 2008-11-01-2010-08-31. Antal personer som har sökt logi på härbärgen via Hemlöshetsjouren under projektiden, ålder, kön, tillhörighet socialtjänst:

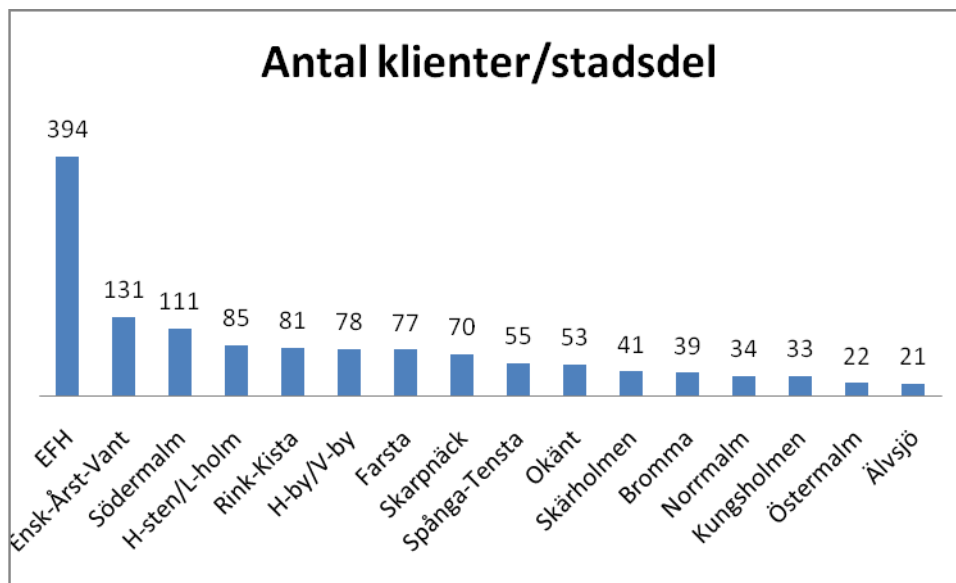
Totalt inskrivna ärenden i journalföringssystemet är: 1 501.

Den största gruppen återfinns mellan 40-59 år, 829 personer. I åldersgruppen 20-29 år finns 156 personer och 65 år och äldre, 78 personer. Åldersfördelningen är i stort sett den samma för gruppen bokade och de som kommer via Hemlöshetsjouren.

Det är övervägande män som bott på härbärgen. Om man jämför antalet kvinnor som var bokade på härbärge och antalet som gått på direktintag via Hemlöshetsjouren är det endast en liten marginell skillnad om man jämför 2009 års statistik.

Efh har av naturliga orsaker haft flest antal ärenden, därefter kommer Enskede-Årsta-Vantör och Södermalm, där förklaringen är att det är två stora sdf. Älvsjö har minst antal ärenden men är också den minsta sdf. ”Okänt”, är personer som har oklar tillhörighet och är hänvisad till EfH för fortsatt tillhörighetsutredning. Hemlöshetsjouren har enbart gjort biståndsbedömning för personer som tillhör Stockholm stad. När personer som tillhör kranskommun eller annan kommun i landet har vänt sig till Hemlöshetsjouren, har det dokumenterats att personen sökt logi och till vilken socialtjänst personen har hänvisats. Hemlöshetsjouren har också hjälpt till i kontakten med rätt socialjour för fortsatt handläggning. Antalet personer som tillhörde en kranskommun var 137, flest hörde till Huddinge, Botkyrka, Nacka och Solna kommun. Till annan kommun i landet hörde 42 personer. De som tillhörde annan kommun, har inte redovisats i statistiken ovan.

”Att genom möten med berörda partner sprida information om målgrupp och de arbetsmetoder som Hemlöshetsjouren utvecklat.”

Resultat:

Hemlöshetsjouren har under projektiden informerat samverkanspartner om projektet, målgruppen och lyft de frågor som uppmärksammats. Hemlöshetsjouren anordnade ett seminarium våren 2010, för projektinformation och diskussion. Hemlöshetsjourens personal har, som kontaktpersoner, delat upp alla sdf och EfH mellan sig, i syfte att hålla kontinuitet i kontakterna. Utifrån behov bokas möten för återkoppling av ärenden och aktuell information. Listor på alla personer som beviljats logi, skickades varje månad till respektive chef på sdf/EfH

6.3 Sammanfattning av resultaten

Projektorganisationen har fungerat bra och närheten till styrgruppen har medfört kort väg till beslut. Valfungerande arbetsmetoder och en engagerad arbetsgrupp gjorde att projektstarten löpte smidigt. Kontinuerliga möten och planeringsdagar med arbetsgruppen gav möjlighet till utveckling och vid behov förändring av arbetsmetoderna.

Hemlöshetsjouren har gjort biståndsbedömning av alla personer som ansökte om akut logi på härbärge, via telefon eller besök. Efter 4 månader hade antalet direktintag sänkts med 50 % och antalet låg på ungefär samma nivå under 2009 fram till maj 2010. Från juni fram till september 2010 hade antalet direktintag sänkts med 70 %, från projektstart. Den goda effekten beror på olika faktorer; personer som inte tillhör Stockholm stad har hänvisats till rätt hjälpinstans i länet/landet i högre grad än tidigare, personer som inte var aktuella inom socialtjänsten har tagit snabbare kontakt med rätt hjälpinstans, personer som var aktuella tog kontakt med sin socialtjänst och påbörjade en planering för boende och annat. Hemlöshetsjouren har skapat relationer till de personer som kommit på besök men även med dem som tagit kontakt per telefon, detta har varit viktigt i kontakten och länkningen till sdf och EfH. Alla kontakter dokumenterades i journalföringssystemet vilket gav en samlad information kring personen

Vad som ytterligare har påverkat Hemlöshetsjourens arbete är yttre faktorer som att boenden och stödboenden i staden har tillskapats och anpassats för målgruppen.

Hemlöshetsjouren har gjort uppföljningar av personer som sökt akut logi på härbärge för att få tillstånd en annan boendelösning eller planering för den sökande. Ett mål var att arbetsplaner skulle upprättas som en hjälp för den hemlöse kan komma vidare i sitt liv. Hemlöshetsjourens undersökning visade att många hade arbetsplaner, men där det saknades planering fanns ofta förklaringarna i att personerna hade olika problem och svårigheter; Personen tog inte kontakt, fullföljde inte planeringen, hade försvunnit och blivit avslutad och många hade pågående missbruk och/eller psykisk ohälsa, vilket gjorde det svårt med en planering för att få personen ur sin hemlöshet.

Samarbetet med samverkanspartnerna har fungerat bra. Vid projektstarten fanns en oro från några härbärgen hur det skulle fungera vid insläppet, efter hand har varje härbärge hittat sin metod för att det ska fungera på bästa sätt, vilket skapat en naturlig kommunikation mellan oss för den hemlöses bästa. Samverkan med sdf och EfH har fungerat bra, med löpande informationsmöten och samtal kring samarbete och önskemål.

7. ÖVRIGT

7.1 Uppmärksammat under projekttid.

Förtydligande av TÖG. (bilaga 3)

Under 2009 ökade avslagsbeslut på TÖG som skickades till Hemlöshetsjouren från sdf och Efth. Motivering till avslag var allt ifrån att personen inte tagit kontakt, inte fullföljt sin planering, har egen försörjning, har annat boende, o s v. Det finns ett politiskt beslut, sedan 1999, om "Tak över huvud garanti" i Stockholm stad. Hemlöshetsjouren lyfte frågan till juridiska enheten på Stadsledningskontoret ett flertal gånger och det resulterade i möten, där ett förtydligande gällande avslag på TÖG fastslogs. Förtydligandet, som innebar att det tidigare politiska beslutet från 1999 kvarstår, var underskrivet av Socialtjänst- och arbetsmarknadsdirektören och skickades ut till alla sdf och Efth, i december 2009. Avslag kan prövas om motivering finns och det föregåtts av samverkan mellan Hemlöshetsjouren och sdf/Efth och att tydlig information ska lämnats till den sökande. Om det finns avslagsgrund är det viktigt att informera sökande om rätten att överklaga, så att ärendet kan prövas i högre instans. Projektet fick här en viktig roll att lyfta TÖG och fick därmed ett klarläggande hur den praktiskt ska tolkas.

Unga vuxna och ålderspensionär

Hemlöshetsjouren har sedan projektstarten fört dokumentation över alla personer som sökt logi. Statistik går att ta fram ur dokumentationen. Projektet har bevakat både gruppen unga vuxna, 20-25 och gruppen ålderspensionärer, 65 och uppåt.

Flertalet av de unga vuxna som sökt akut logi på härbärge har enbart sökt logi en eller två gånger och sedan har sdf och/eller unga vuxna projektet, tagit över planeringen eller den sökande har löst boendet på egen hand. I gruppen unga vuxna har det dominerande problemet varit bostadslöshet. Parallellt med Hemlöshetsjouren har det pågått två projekt med inriktning på unga vuxna, vilket har varit till stor hjälp för Hemlöshetsjouren som överlämnat all uppföljning och motivationsarbete till projektet.

I gruppen ålderspensionärer, har de flesta sökt logi en eller ett par gånger och sedan har sdf/Efth tagit över. Det finns dock ett antal äldre personer som fortsatt att söka logi via Hemlöshetsjouren. Problem som har uppmärksamats är; missbruk, psykisk ohälsa och bostadsproblematik. Hemlöshetsjouren har lyft frågan om den äldre gruppen som söker akut logi på härbärge till Socialtjänst och arbetsmarknadsförvaltningen, som resulterade i en projektansökan för att arbeta med hemlösa ålderspensionärer som bor på härbärge. Genom att utveckla nya samverkansmetoder mellan individ- och familjeomsorg, socialpsykiatri och äldreomsorg kommer det förhoppningsvis att bli enklare att hitta mer permanenta boendeformer samt att utveckla nya modeller för boendestöd för dessa pensionärer med komplexa vårdbehov. (I november 2010 meddelades tyvärr ett avslag på projektansökan)

Aktualitet mottagning/ekonomiskt bistånd

Hemlöshetsjouren har under projekttiden uppmärksammat att många personer som sökt akut logi på härbärge haft sin enda aktualitet på mottagningsgrupp/försörjningsstöd, de blev inte bokade på härbärge eller fick

hjälp till annan boendelösning, utan hänvisades att söka logi via Hemlöshetsjouren. Ofta tillstod inte personen andra problem än bostadslöshet, därför skedde ingen remittering till vuxengrupp. Hemlöshetsjouren har sett ett behov hos en del sdf att utveckla samverkansmetoder så att de olika grupperna (mottagning/försörjningsstöd/vuxengrupp) tillsammans kan möta de enskilda klienternas hjälpbehov.

7.2 Vinster med en Hemlöshetsjour

Platserna på härbärge är starkt subventionerade, därför sker många akuta placeringar på härbärge även om den hemlöses omvårdnadsbehov bättre skulle kunna tillgodoses på annat sätt. Långa placeringar på akutboenden förvärrar ofta den hemlöses situation, vilket på sikt medför ytterligare kostnader för sdf/Efh och onödigt lidande för individen.

Erfarenheterna från tidigare projekt och Hemlöshetsjouren har visat att man behöver avdela särskilda resurser för att kunna fånga upp, motivera och erbjuda mer individuella insatser, eftersom personer med sammansatta vårdbehov ofta är svåra att nå och motivera till lämpliga insatser.

Att släppa direktintag på härbärge fritt igen skulle med all sannolikhet innebära en ökning av antalet loginätter, vilket tidigare TÖG-projekt med biståndsbedömning av direktintag också visade.

Inför varje biståndsbeslut har Hemlöshetsjouren tagit del av aktuell information i Paraplyet och/eller i journalföringssystemet, vilket utgjort ett underlag för beslutet. Det har blivit rättssäkert för individen och inga onödiga loginätter har belastat Stockholms stad. Om biståndsbedömningen skulle upphöra, skulle antal loginätter öka eftersom ingen skulle ha kunskap om individens aktuella situation och planering. Detta medför i sin tur att personen inte direkt skulle få rätt stöd eller hänvisning till rätt socialtjänst. Det skulle också bli en ökad kostnad för sdf/Efh.

Hemlöshetsjourens uppdrag har varit att uppmärksamma och motivera hemlösa personer som sökt på direktintag på härbärge, att komma ur sin situation, till en annan boendelösning eller att söka hjälp för sitt missbruk eller sina psykiska problem.

Att ta tillvara Hemlöshetsjourens erfarenheter, utveckla metoder och förbättringsområden tillsammans med samverkanspartner är ett sätt att nå Kommunfullmäktiges mål att minska hemlösheten och förbättra livskvaliteten för de hemlösa i Stockholm stad.

En fortsättning av Hemlöshetsjouren är avgörande för att ha en möjlighet att nå målet att halvera den akuta hemlösheten fram till 2013. Akut hemlösa är de personer som bor på härbärge eller är uteliggare. De som går på direktintag på akutboenden eller är uteliggare är de mest akut hemlösa.

Bilaga 1. Utvärdering Lunds Universitet

Stockholm, Socialtjänstförvaltningen - Hemlöshetsjouren

Texten innehåller två delar. Del 1 har godkänts av Rita Kahn, avdelningschef, i mars 2009. Inga ändringar gjordes vid granskning av dokumentet i april 2010. Del 2 är en sammanställning och bedömning av utvärderargruppen och bygger på gruppens (Marie Nordfeldt och Hans Swärd) projektbesök 21-22 oktober 2009. Vid besöket genomfördes intervjuer med projektledaren, projektmedarbetare, tre chefer vid förvaltningen, hemlöshetssamordnaren i Stockholms stad, representanter för samarbetspartners; S:t Görans teamet för hemlösa och Stockholms Stadsmission Bostället samt en brukare. Utvärderargruppen har även haft tillgång till projektplan samt en egenutvärdering. Del 2 har granskats av projektet i juni 2010 och deras kommentarer har arbetats in i texten.

Del 1

Satsningen (problem, behov, målgrupp)

Situationen inom Stockholms stad har det senaste året varit sådan att fler hemlösa kommer till härbärgen/akutboenden på sk direktintag (utan biståndsbeslut från socialtjänsten) vilket innebär att färre personer har individuella handlingsplaner alternativt att planerna inte går att följa då personerna hinner lämna härbärget/akutboendet utan att få det stöd de har rätt till. Detta kan även medföra att hemlösa som inte själva tar kontakt med socialtjänsten, under lång tid sover på härbärg utan att få möjlighet till mer varaktiga boenden och eventuell missbruksbehandling och psykiatrisk vård. Slutsatser från tidigare TÖG-projekt visar att en samlad organisation, i form av en TÖG-jour/hemlöshetsjour, är ett bra sätt att vidareutveckla tak-över-huvudet-garantin i Stockholm. Satsningen som relaterar till mål 1, benämns "Hemlöshetsjouren". Socialstyrelsens har tilldelat Socialtjänstförvaltningen i Stockholms stad 4 400 000 för två år, perioden 2008-10-01—2010-09-30

Insatser

En hemlöshetsjour ska inrättas på försök under två år. Socialtjänsten ska inom ramen för detta försök, vidareutveckla metoder för en fungerande hemlöshetsjour, innan den blir permanent. De som arbetar i projektet kommer att ha delegation från socialjouren att fatta nödvändiga beslut. Länkning och uppföljning ska säkerställas för alla härbärgesboende som söker på direktintag, därmed kan individuella handlingsplaner snabbt tas fram. Den hemlöse ska ges möjlighet att få en biståndsbedömning redan första natten på härbärget.

Förutsättningar:

Genom att hemlöshetsjouren organisatoriskt knyts till socialjouren läggs också grunden till en mer sammanhållen organisation kring hemlöshetsfrågan i Stockholm. Inom ramen för denna satsning hämtas kunskaper främst från kollegors samlade erfarenheter kring frågor om hemlöshet. Studiebesök, FoU-cirklar samt Socialstyrelsens material om hemlöshets- och missbruksfrågor anges också som kunskapskälla. Att etablera kontakt med de personer som befinner sig utanför hjälpsystemet (och som söker boende akut utifrån TÖG-garantin) samt att länka dessa personer till socialsekreterare, anges som en framgångsfaktor inom ramen satsningen. TÖG-garantin kan paradoxalt nog permanenta ett utanförskap genom att personer som använder sig av denna garanti, under lång tid kan bo akut utan att en etablerad kontakt med socialtjänsten finns. Att bryta denna paradox anges som en framgångsfaktor inom satsningen.

Förändring 1: Resultat/förändring på kort sikt

Genom att den hemlöse ges möjlighet att få en biståndsbedömning redan första natten på härbärgen, leder detta till en garanterad uppföljning och överlämning till ordinarie socialtjänst för planering av fortsatta insatser utifrån individuella behov.

Förändring 2: (som ett led utifrån förändring 1)

Stadens tak-över-huvudet-garanti ska ha kvalitetsutvecklats, där det bla ska ha säkerställts att alla insatser ska utgå från den enskildes behov. Länkning och uppföljning görs i syfte att snabbt upprätta individuella handlingsplaner. Samordningen av härbärgesplatser har förbättrats på kvällar och nätter. Antalet långliggare på akutboenden har minskat och genomströmningen av hemlösa som söker logi genom stadens tak-över-huvudet-garantin, har ökat. Antalet personer som söker akut nattlogi på härbärgen har minskat med 50 procent. Efter projektiden finns det fungerande metoder i arbetet med att ta emot och länka de personer som söker på direktintag via hemlöshetsjouren.

Slutligt mål:

Alla ska vara garanterade tak över huvudet och erbjudas fortsatta samordnade insatser utifrån individuella behov.

Del 2

Hemlöshetsjouren är en konsekvens av Tak-Över-Huvudet-Garantin (TÖG). TÖG har sin grund i ett politiskt beslut som har varit i full verksamhet sedan årsskiftet 2000. Det innebär att alla (som är tillhör Stockholms stad och vissa andra akutfall) har rätt till en härbärgesplats om de söker hjälp före kl 24.00 på natten. Efter beslutet fick Socialjouren ta hand om de hemlösa som sökte hjälp efter kontorstid, dvs. 16.30 – 24.00 då det är den instans som har hand om akuta ärenden för socialtjänstens räkning. Detta kallas på förvaltningspråk för direktintag.

Det visade sig en tid efter TÖG- beslutet, att det innebar mycket merarbete för socialjouren som har många andra akuta ärenden. Det visade sig också att vissa

klienter som hade en bostad i en förort utnyttjade ”TÖGen” när de inte orkade ta sig hem till sina bostäder eller umgicks med bekanta som bodde på härbärgen. Det krävdes också insatser för att följa upp de personer som placerades av socialjouren. Sammantaget innebär det att socialjourens ordinarie ärenden (t.ex. akuta ärenden inom den sociala barnavården) blev lidande och krav restes på att härbärgesärendena borde avknoppas från socialjouren och handläggas av socialsekreterare som arbetar med detta som specialitet. Så uppkom hemlöshetsjouren som en sektion av socialjourens verksamhet, med egna lokaler och en egen organisation. Man har dock ett nära samarbete med socialjouren som hänvisar akuta logiärenden till hemlöshetsjouren. Både av handläggarna och av den intervjuade brukaren får vi uppfattningen att man tillämpar en generös bedömning vid beviljandet av härbärgesnätter.

Ett syfte med projektet är att minska antalet personer som söker akut nattlogi via direktintag på härbärgena. I självvärderingen uppgiven statistik anges att antalet personer har minskat med 50 procent. Vissa av dessa är personer som har tillgång till ett annat boende, de är ”bokade” på ett annat boende, eller som har sin ”tillhörighet” till någon av kranskommunerna. Dessa får avslag på biståndsansökan och blir hänvisade till det boende man tidigare blivit beviljad.

Hemlöshetsjouren arbetar kvällar, helger och dagtid; måndag till fredag. Jouren gör biståndsbedömningar av alla som går in på härbärgena. Vissa ringer och andra besöker hemlöshetsjouren på kvällstid. Hemlöshetsjouren tar ca 600 beslut på månad. Alla biståndsbeslut mailas till respektive stadsdel där de ska följas upp under dagtid. Under projektets andra år har man arbetat mer aktivt med uppföljning gentemot stadsdelarna.

Samarbetet med stadsdelarna ser olika ut, stadsdelarna anges ha olika synsätt när det gäller att bevilja härbärgesboende. Vissa stadsdelar är mer angelägna om att nå ”sina” klienter och samverkar därför med Hemlöshetsjouren. Andra stadsdelar har en mer restriktiv hållning till att bevilja härbärg. En svårighet för projektet har också varit att få respons från stadsdelsförvaltningarna när det gäller uppföljning av personer som kommit in via akutintag på härbärg.

Nya idéer arbetas fram efter hand som praktiska lösningar på uppkomna behov. Förvaltningen tittar även på andra länder. En chef vid socialförvaltningen menar dock att man strävar efter en högre nivå än de stora härbärgen med direktintag som finns i andra storstäder och även fanns i Stockholm tidigare, med en stor misär. Med den myndighetsutövning som finns i TÖG:en finns en större mått av kontroll och möjligheter (för brukarna).

Projektet avslutas i september 2010 men finansieras året ut med tillskjutande medel från förvaltningen. En permanentning är ännu oklar men förvaltningen avser att i verksamhetsplaneringen för 2011 arbeta för att hitta lösning för att permanenta hemlöshetsjouren.

Projektets styrkor

Den funktion som projektet fyller är att man kan göra en bättre uppföljning av en grupp personer som varit långtidsboende på härbärgen och inte vänt sig till respektive handläggare på stadsdelsförvaltningen. Hemlöshetsjouren kan arbeta med att ”länka” personer tillbaks till socialsekreterare på stadsdelarna och också göra vissa påtryckningar gentemot dessa att göra upp handlingsplaner. Det är ett av projektet framgångskriterier.

Personalen menar att man genom det arbete som bedrivs i projektet lättare kan hjälpa personer in i den boendetrappa och behandlingskedja som är modellen i Stockholm. På sikt kan detta underlätta personers återinträde på bostadsmarknaden.

Hemlöshetsjouren kan skapa en mer samlad bild av situationen och problem kring direktintagen på härbärgena.

Projektets svagheter

Arbetar med korrigerande åtgärder i en ifrågasatt modell i form av Tak-över-huvudet-garantin. Projektet kan medföra att modellen fungerar bättre men svårt att se att hur det mer långsiktigt kan avhjälpa hemlöshet.

Projektet arbetar gentemot handläggare i många olika stadsdelar och är beroende av att handläggarna beviljar åtgärder.

Sammanfattande bedömning

Projektarbetet följer projektplanen. Det har inte skett några målförskjutningar i projektet.

Programidén är tydlig, det handlar om korrigerande åtgärder för att få Stockholms modell med Tak-över-huvudet-garantin och i förlängningen boendetrappan att fungera bättre. Projektet bygger vidare på tidigare genomförda projekt som syftat till att utveckla en bättre organisation för att få ”TÖG-en” att fungera. Syftet är att personer som befinner sig ”längst ner” i boendetrappan ska kunna ”lyftas” till en annan placering. Ambitionen är att alla ska ha handlingsplaner och komma in i ”systemet”. När ”länkning” fungerar till handläggare så att en planering startar beskrivs det som en framgångsfaktor i arbetet. Stockholms modell med ansvar på två nivåer; både på stadsdelsnivå och kommunövergripande innebär dock att projektet i första hand arbetar i enlighet med TÖG men även – i samarbetet med stadsdelarna – blir styrt av olika policy i de skilda stadsdelarna när det gäller härbärgesplaceringar och även av skillnader mellan enskilda handläggare i stadsdelarna i hur man arbetar med klientgruppen. Projektet kan sägas innebära en ökad specialisering av ”hemlöshetsfältet” i Stockholm.

Bilaga 2 Enkäter 3 st

Brukarenkät Hemlöshetsjouren

Datum: _____

1.) Vet du vad Hemlöshetsjouren är ?

Ja Nej Vet ej

2.) Hur bemöter Hemlöshetsjourens dig ?

Inte alls nöjd Mycket nöjd vet ej

3.) Hur är tillgängligheten ? (när du söker akut nattlogi på telefon eller besök)

Inte alls nöjd Mycket nöjd Vet ej

4.) Har du fått hjälp från Hemlöshetsjouren i andra frågor än akut nattlogi ?

Ja Nej Vet ej

5.) Har du fått hjälp av Hemlöshetsjouren till kontakt med din socialtjänst?

Ja Nej Vet ej

6.) Vad tycker du om lokaliseringen av Hemlöshetsjouren ?

Inte alls nöjd Mycket nöjd Vet ej

7.) Övriga synpunkter

TACK FÖR DIN MEDVERKAN/Personalen på Hemlöshetsjouren

Hemlöshetsjourens ENKÄT - till SDF och EFH

Antal personer enkätsvaren gäller för

DATUM: _____

Ringa in ditt alternativ

1. Hemlöshetsjouren tar på ett bra sätt över när vi på SDF/EFH slutar

Instämmer

Helt	delvis	inte alls
5	4	3 2 1

2. Jag/vi anser att det arbetar kunnig och erfaren personal på Hemlöshetsjouren.

Instämmer

Helt	delvis	inte alls
5	4	3 2 1

3. Hemlöshetsjouren bemöter oss/mig med respekt när vi kontaktar dem.

Instämmer

Helt	delvis	inte alls
5	4	3 2 1

4. Det känns tryggt och säkert att lämna över till Hemlöshetsjouren

Instämmer

Helt	delvis	inte alls
5	4	3 2 1

5. Jag /Vi har förtroende för Hemlöshetsjourens beslut och bedömningar

Instämmer

Helt	delvis	inte alls
5	4	3 2 1

6. Hemlöshetsjourens handläggning hjälper mig/oss i utredningen

Instämmer

Helt	delvis	inte alls
5	4	3 2 1

7. Hemlöshetsjouren lämnar tydlig information om vad som är gjort/inte gjort i ärende

Instämmer

Helt	delvis	inte alls
5	4	3 2 1

SYNPUNKTER

Hemlöshetsjourens ENKÄT till Härbärges personal

Antal personer enkätsvaren gäller för

Härbärke

Datum: _____

.....

Ringa in ditt alternativ

1. Hemlöshetsjouren tar på ett bra sätt över när stadsdelarna slutar

Instämmer

Helt

delvis

inte alls

5

4

3

2

1

2. Jag/vi anser att det arbetar kunnig och erfaren personal på Hemlöshetsjouren.

Instämmer

Helt

delvis

inte alls

5

4

3

2

1

3. Hemlöshetsjouren bemöter oss/mig med respekt när vi kontaktar dem.

Instämmer

Helt

delvis

inte alls

5

4

3

2

1

4. Jag/Vi har förtroende för Hemlöshetsjourens beslut och bedömningar

Instämmer

Helt

delvis

inte alls

5

4

3

2

1

5. Hemlöshetsjouren har en god tillgänglighet

Instämmer

Helt

delvis

inte alls

5

4

3

2

1

6. Bokning av akut nattlogi fungerar tillfredställande

Instämmer

Helt

delvis

inte alls

5

4

3

2

1

ÖVRIGA SYNPUNKTER:

Bilaga 3. Tak över huvudet - garantin (TÖG)

Handläggare Christina Höglom,
utredare SAF

2009-12-21

Till Stadsdelsförvaltningar och
Socialtjänst- och
Arbetsmarknadsförvaltningen

Rekommendation avseende handläggning av Tak över huvudet - garantin (TÖG)

Definition av Tak över huvudet – garantin

Tak över huvudet - garantin är en kommunal riktlinje beslutad av Kommunstyrelsen som gäller för Stockholm stad och går utöver socialtjänstlagens rätt till bistånd för hemlösa. Garantin innebär att hemlösa som inte själva kan ordna nattlogi, har möjlighet att före kl.24.00 kontakta hemlöshetsjouren och därigenom erhålla nattlogi. Personer som genom hotfullt beteende temporärt är spärrade vid härbärgen omfattas inte av garantin. De hemlösa ska i första hand under kontorstid vända sig till sin stadsdelsförvaltning eller till Enheten för hemlösa för att få bistånd enligt gällande riktlinjer för ansvarsfördelningen mellan stadsdelsnämnderna och Enheten för hemlösa.

Här nedan anges exempel på situationer som kan uppkomma i samband med Tak över huvudet - garantin. Situationerna gäller enskilda personer som har ett aktivt missbruk. Rekommendationerna är framtagna i samarbete med juridiska avdelningen vid Stadsledningskontoret.

Fullföljer inte uppgjord planering

Av Regeringsrättens domar i mål nr 6165-06 och mål nr 2855-07, meddelade den 19 november 2009, följer att en ansökan om bistånd till försörjningsstöd från en person som är aktiv missbrukare inte kan avslås med hänvisning till att den enskilde inte fullföljer uppgjord planering för behandling av missbruket eller inte lämnar negativa provsvar. Juridiska avdelningens uppfattning är att detta även gäller vid ansökan om bistånd till boende från en person som är aktiv missbrukare.

Varken stadsdelsnämnden/ Enheten för hemlösa eller socialjouren kan därmed avslå ansökan om bistånd till boende från en aktiv missbrukare med hänvisning till att den enskilde inte fullföljer uppgjord planering för behandling av missbruket eller inte lämnar negativa provsvar.

Har tidigare beviljats boende

Den enskilde har av stadsdelsnämnden/ Enheten för hemlösa beviljats ett boende X. Den enskilde går dock inte dit utan väljer istället att på kvällen gå till ett härbärge och ansöker om boende där med hänvisning till TÖG.

Om den enskilde vid den tiden istället kan vända sig till boendet X som denne beviljats av stadsdelsnämnden/ Enheten för hemlösa och blir insläppt där så kan ansökan om boende enligt TÖG avslås med hänvisning till att behovet kan tillgodoses på annat sätt.

Om däremot den enskilde de facto inte kan vända sig till boendet X, t.ex. på grund av att han/hon är påverkad av alkohol/narkotika och boendet har som krav att man är drogfri så kan inte avslag på ansökan om boende enligt TÖG göras, då behovet inte kan tillgodoses på annat sätt. I vissa fall kan behovet tillgodoses genom att den enskilde erbjuds plats på Krukis/Örnsbergs Drop- in för tillnyktring/avgiftning innan han/hon kan återvända till det drogfria boendet.

Betalar inte egenavgift

Att den enskilde inte har betalat egenavgiften för beviljat boende är inte skäl för att göra avslag på ansökan om boende.

Krav avseende avgiften kan däremot framställas gentemot den enskilde såsom vid andra fordringar.

Gillis Hammar
Direktör

